

מחל' כלים ט"ז וט"ז :

ו ג מ"ט פ"ט מחל' כלים
ט"ז :

דרכה. ר"ח פוסק בהגדה כרבי שמעון דתוך הפרק
כלפני הפרק כדמסקין עליה יולא דופן (לעיל דף מו.) והוא דאית'
ליה דתוך הזמן כלומר זמן איתוחב לעיל *ומתוך כך פסק נמי דאין
הלכה כרבה דאמר חזקה הביאה
סימנין דהא ר' שמעון דפסקין כוותיה
ליה ליה דרבה ועוד בפרק מי שמת
(כ"ג דף קט.) אמר רב נחמן בודקין
לחליה ולחמיונים ואין נראה דאפילו
יהיה הלכה כר' שמעון בזה דתוך
הפרק כלפני הפרק אין הלכה כמותו
בזה דלית ליה חזקה דרבה דלא
הא בזה חליא ורבה גופיה פסיק
לעיל דתוך הזמן כלפני זמן וזה דמוק
הש"ס ברייתא כרבי שמעון ולית ליה
דרבה אע"ג דאית' שפיר כרבי יהודה
וכרבה אין זו ראייה מן הש"ס
(ג) דמיישב הברייתא בכל ענין ודרכ
נחמן נמי ליתא מקמי רבה דהוי
ביתרעא ועוד דרבה נמי איכא לאוקומי
מילתיה דרב נחמן דאמר בודקין
לחמיונים היינו תוך הפרק דליכא חזקה
אין נמי אחר הפרק ובודקין אס לא
ימלאו שערות תמאן דאין חוששין שמא
נשרו אלא כשבעל אחר זמן ורבה
איירי בשבעל ומעשים בכל יום
דמכין אבדיקת נשים לאחר הפרק
והיינו דלא כר"ס ואפי' בתוך הפרק
כלפני הפרק אומר רבי דאין הלכה
כרבי שמעון דעל כרחק תוך הזמן
ותוך הפרק לא חדא מילתא הוא דאין
חדא מילתא הוא א"כ אמאי איתוחבו

תוספי הרא"ש

כשר לשי חטאת. והא
דאמרין כל מעשה
בכלי גללים כלי אדמה
נעשית דייט ב' ימים
שסוף כל כלי חשורף
את הפרק והחמיו שם
לפי שהקילו למעלות
לתיצא מכלן של צדוקין
אלא לענין גספרא
ספ' ר"ח וזה שבר
בשון יין ונראה שאין
שבר כלי חרס גספרא
משום גספרא אלא
א"כ יתור לאוכלין (כ"ג)
לכאמרי לנפירי חושב
צריך יתור (ותיבה)
[ואת] והא דתנן בספ'
כלים ומייתי לה בנפיק אלו
סורפות הדקין שבכלי
חרס כן ודפנותיהן
שיעורין בבין סבת
קפן. ועד לזה נפסק
על פאה ברביעית.
ובין דאירי ע"י יתור
אפי' הגדול שבין יהא
שיעורו כדי סבת קפן
וי"ל כיון דאין דרך
לייחד שבר כל כלי
בשון קטנים כל כך
בפלה דעתו. וזהו
קשה מה דתניא
ביתוספתא דכלים בני
קרקר' תבלי דפנותיהן
שישן ועשאן כלי מקבלין
פוטא סכאן ולהבא
דברי ר' מאיר והכ"א
כל כלי חרס שפירי שעת
אחת שוב אין לו פוטא
עולמית. והבא אפרין
אע"ג דפירי לנפירי יש
כן פוטא ע"י יתור
וכן ניקב כשצאי ית
פירי מקבלין יתים
ועדיין כלי הוא לקבל
רובנים ופרסי' דאם
יתור לרובנים מקבל
פוטא סכאן ולהבא.
וי"ל דירא כשאני צריך
תיקן נחמא לירי פוטא
ע"י יתור והיא תוספ'
דאין לו פוטא לעולם
היינו כשצריך (פוטא)
תיקן. ותיבה את דתנן
בספ' כלים תחבו חליות
פירי ספ' פסחים סתור
פירי בפי' מקבל
פוטא משיקטן לאפות
בו סופגין אלפא מועיל
בו תיקן ולא סופגין
לאוקיפי כ' מאיר אלא
כרבנן וי"ל דהא דאמר
רבנן דאין לו פוטא
לעולם היינו כשצריך
קבנים פירי משיקטן
הפירי בודקין דתוספת
גירעון לא פירי בזה
תיקן אבל תוך דתור
פירי שראי כלי חשוב
כתחלה ע"י תיקון :
כיצד בודקין כלי חרס
לירע אם ניקב בגונם
משקה. כלי שמעתי'
סדר כלי חרס לענין
כונם משקה וכן בפ'
הצניע דקאמר רבא
חשש מרות בכלי חרס
ניקב בגונם משקה

הא דאמרין דאין נפיק אלו
כלפני הפרק דמי וקטנה היא אבל לאחר הפרק דאין
ניעור ושריין לה לא מהימני אלא להחמיר דלית ליה חזקה דרבה :
למסמסה כרבנן. דהא מפני שאמר
סתמא היא וקמ"ל סתם משנה כרבנן
דאמרין אי אפשר : קראי. שדים
נכחו בעשות מלרים דידך : **ביתנא**
שסוף מכנים. משקה כשמניחו על
המים יש בו נקב גדול שהמים נכנסין
לחורו : מוילא. כל שכן אם טתן
המים לחור יולא המשקה לחן :
ויש. נקב קטן שמוילא ואינו מכנים
ובגמרא מפרש מאי נפקא מינה : כל
אבר. אכזב יתרה : שיש בו לפורן
יש בו טעם. והוי אבר חשוב ומטמא
באהל אפי' אין בה שיעור דקימא
לן "האברים אין להם שיעור אפי'
עלם כו'. לא הוי אבר אם יתרה
לפורן אבר הוא ומטמא : כל
המטמא במדרס הוה מטמא בהם.
כדמפרש בגמרא שאין לך כלי הראוי
למושב הוה שאין שם כלי עליו וראוי
לקבל כל עומאות והא דנקט טמא
מה משום דומיא דמדרס הוא דאב
הטומאה הוא והוי קאמר כל הראוי
להיות אב הטומאה במדרס הוה ראוי
להיות אב הטומאה אם נגע בהם או
נטמא באהל המת : ויש. שהוא כלי
גמור לקבל כל עומאות ונעשה אב
הטומאה על ידי מה ואינו נעשה אב
כדמפרש בגמרא : **גב' למי מטמא**. לקדש בו מי חטאת דרחמנא
אמר (במודר יו) מים חיים אל כלי והא לאו כלי הוא : **ופסול משום**
גסטורא. כלומר כל שכן אב נקבה גסטורא בכונם משקה בטיל לה
מחורה גסטורא וטורה מכל טומאה דהא אפי' כלי שלם מצי נקב
ככונם משקה בטיל ליה : **גסטורא**. היינו שברי כלי חרס הראויין
למלאכה ועדיין מקבלין טומאה כדחניא בגמרא באלו ערפות (חולין
דף נד) הדקין שבכלי חרס הן וקרקריותיהן ודופנותיהן וישבין של
מסומכין שיעורין בכדי סבת קפן עד לוג ומלוג עד סאה ברביעית
כו' : **מוילא**. דנקב קטן הוא : **כשר למי מטמא**. דכלי שלם בנקב
קטן כלי הא לא בטיל : **ופסול משום גסטורא**. גסטורא שנקבה אפילו
כמוילא משקה בטלה לה : **שוני**. הלכה למשה מסיני : **שיעורו**
ככונם משקה. פחות של שיעורים המצבילים אותו מהיות כלי. כונם
משקה הוא שיעור הראשון שהוא מצבילו מהיות כלי למי חטאת
כדאמר במסכת שבת (דף נה) חמש מדות בכלי חרס [ניקב כמוילא]
משקה טהור מלמלא גסטורא ועדיין כלי הוא לקדש בו מי חטאת]
ניקב ככונם משקה פסול לקדש בו מי חטאת ועדיין כלי הוא
לכל שאר דברים ניקב כשורש קטן טהור להכשיר זרעים ועדיין
כלי הוא לטומאה שהרי ראוי לקבל בו זיתים ניקב כמוילא זית טהור
מטומאה שקבל עד שייחדו לרמונים ניקב כמוילא רמון טהור
מכלום נמלא כונם משקה הוא שיעור הראשון אבל כמוילא משקה
לא בטיל : **ולא אמרו מוילא משקה**. בטיל אלא לענין גסטורא
בלבד אע"פ שאין מכנים לפי שאין אומרים הבא גסטורא לגסטורא
כשניקבה כמוילא משקה שוב אין חס עליה ואינו משתמש בה
שאין אומר הבא גסטורא אחרת וגניא תחת גסטורא זו לקבל משקה
היולא אבל בכלי שלם שנקב כמוילא משקה לא בטיל מכלום לפי שהוא
חס עליו ואינו שובר ומשתמש בו ומביא גסטורא ומניח תחתיו
לקבל משקה היולא : **אם כנסה**. אם נכנס משקה לחורו :

[לעיל ג:]

[ברכות ע. ושי']

סוכה ב.
[לעיל מג:]

[שבת לו.]

הגהות הב"ח

(ה) גפ' רבי שמעון
ואללח הפרק : (ג) רש"י
ד"ס ואינני אומר
ר"ס ואללח הפרק :
(ג) חרס' ד"ס ואינני
ו"י אין זו ראייה מן
הש"ס ששם מיישב
וכי' ועוד דלכא נמי :

גליון הש"ס

תוס' ד"ס ואינני וכו'
ומתוך כך פסק נמי.
וכפי זה כתבו הוס' כסס
ר"ס כחובות פה ע"כ
ד"ס לאפוקי :

רש"י

[ע' בתוס' פ' אלו מריפות
דס' מסדרים דכריה
יסק]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones